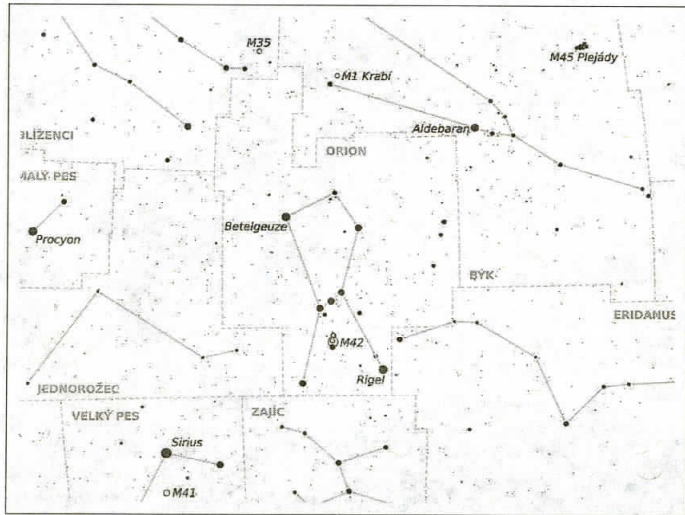

Vesmír na zimní obloze

Mrazivé zimní noci nabízejí úchvatný pohled na oblohu posetou zářícími hvězdami. Její nepřehlédnutelnou dominantou je souhvězdí Orionu. Charakteristický obrazec bájného lovce je snadno rozpoznatelný hlavně díky tzv. Orionovu

nám může posloužit i jako rozcestník pro procházky po dalších zajímavých objektech zimní oblohy. Pokud prodloužíme spojnici Orionova pásu směrem doprava nahoru, dostaneme se k nápadně načervenalé hvězdě Aldebaran ze souhvězdí

pásu, tedy trojici jasných hvězd, které zdánlivě leží v jedné přímce se stejnými vzájemnými rozestupy. Souhvězdí je do slova pokladnicí zajímavých objektů vhodných i pro pozorovatele vybavené menšími amatérskými dalekohledy. Mezi ně patří i Velká mlhovina M42, která je k nám nejbližší emisní mlhovinou a zároveň oblastí, kde vznikají nové hvězdy.

Samotné souhvězdí

Býka. Když budeme pokračovat po této pomyslné přímce ještě dále, naši pozornost upoutá malá, ale nápadná skupinka hvězd. Pouhým okem můžeme spatřit šest až osm hvězd, ale ve skutečnosti je jich zde přes tisíc. Tvoří otevřenou hvězdokupu M45 Plejády, kterou také můžeme znát jako Kuřátka nebo Sedm sester.

Výprava opačným směrem, tedy doleva dolů, nám nabídne setkání se Sirem (souhvězdí Velkého psa), nejjasnější hvězdou naší noční oblohy vůbec. To je způsobeno zejména tím, že patří mezi nejbližší hvězdy. To, co budeme na večerní obloze po celou letošní zimu hledat marně, jsou planety. Mars, Jupiter a Saturn jsou na ranní obloze a kdo je chce spatřit, musí si přivstat. Venuše se ukrývá na denní obloze a teprve s příchodem jara začne být pozorovatelná těsně před západem Slunce. Ale o tom zase až příště.

Martin Leskovjan, Hvězdárna Vsetín